

Oprócz osiągnięć naukowych Profesor Mieczysław Basaj jest również bardzo dobrym pedagogiem. W latach 1974–1978 prowadził wykłady z gramatyki historycznej, gramatyki opisowej języka czeskiego, a także z gramatyki porównawczej języków słowiańskich dla studentów slawistyki w Zakładzie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego. Natomiast w ramach seminarium magisterskiego na temat stosunków językowych polsko-ruskich, prowadzonych w latach 1978–1980 w Instytucie Filologii Rosyjskiej WSP w Kielcach, powstało wiele prac magisterskich.

W Instytucie Słowianoznawstwa kierował pracami doktorskimi. W uznaniu zasług otrzymał nagrodę Rektora I stopnia Uniwersytetu Warszawskiego, a także Medal XXV-lecia PAN w uznaniu zasług dla rozwoju nauki polskiej.

Od 1993 roku Mieczysław Basaj pracuje na stanowisku profesora zwyczajnego w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego, kierując Zakładem Historii Języków Słowiańskich, a także prowadząc seminaria magisterskie i licencjackie ze studentami bohemistyki i słowacystyki. Pod jego kierunkiem powstało wiele prac magisterskich i licencjackich.

Profesor Mieczysław Basaj jest nie tylko wybitnym uczonym, historykiem-slawistą, ale także opiekunem studentów i pracowników. Był również moim promotorem rozprawy doktorskiej. Od obrony doktoratu mam przyjemność współpracować z Profesorem Mieczysławem Basajem w Instytucie Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego.

Mariola Szymczak, Sosnowiec

Jubileusz 75-lecia Karla Olivy

15 stycznia 2002 r. Karel Oliva obchodził 75 rocznicę urodzin. Czeski leksykograf i onomasta pracował w Instytucie Słowianoznawstwa i Instytucie Języka Czeskiego Czeskiej Akademii Nauk. Obecnie znajduje się na emeryturze, ale nie zaprzestał pracy naukowej i organizacyjnej¹. Obecnie wychodzi drugie wydanie (rozszerzone) *Słownika polsko-czeskiego*, którego opracowaniu poświęcił wiele lat pracy. Ponadto dalej udziela się w pracach Komitetu Organizacyjnego Olimpiady Języka Czeskiego. Jednak jego praca ma cechy politycznie uciskanego pracownika naukowego. W roku 1971 bowiem musiał opuścić Instytut i nie mógł pracować w żadnym ośrodku badawczo-naukowym, dopiero po 1984 r. wrócił do pracowni leksykograficznej CzAN i poświęcił się rozpoczętym wcześniej pracom

¹ Jego biografia została opublikowana w numerze 5 czasopisma „Český jazyk a literatura” 1986/1987, s. 234–236.

nad wyżej wspomnianym słownikiem polsko-czeskim (pierwsze wydanie ukazało się w 1994 r. – I część i w 1995 r. – II część).

Na marginesie należy dodać, że praca nad *Słownikiem*, który uważał za rzecz najważniejszą dla niego, zmusiła go do odmowy udziału w innych pracach naukowych i dydaktycznych (np. nie przyjął propozycji pracy na Uniwersytecie Karola), chociaż występował na posiedzeniach Towarzystwa Językoznawczego Akademii Nauk Republiki Czeskiej. Bardzo krytycznie wypowiedział się w sprawie nowych zasad pisowni czeskiej, uwagi te są rzeczowe i naukowe w odróżnieniu od wielu innych, w przeważającej mierze emocjonalnych. Wydaje się, że chociaż czasami przypominają prowokację do głębszych przemyśleń. Można z nimi prowadzić dyskusję, ale nie sposób je odrzucić. Pomimo tego był recenzentem i konsultantem wielu prac dyplomowych studentów bohemistyki UK, niektórzy z nich dzisiaj pracują również w AN RCz i na uniwersytecie, a także jako dziennikarze znanych czeskich redakcji prasowych.

Karel Oliva był także współinicjatorem Olimpiady Języka Czeskiego. Do niedawna był także członkiem Komisji Centralnej Olimpiady, która przygotowuje materiały konkursowe, a także wieloletnim przewodniczącym tej Komisji. Jego celem jest wprowadzenie uczestników w arkania języka czeskiego. Zadania dla uczestników Olimpiady wydał w dwu książkach: *Hrátky s češtinou* (Praha 1994), opracowanej wspólnie z Marią Čechovą, i *Hrátky s češtinou II*. (Praha 2001), opracowanej wspólnie z Marią Čechovą i Petrem Nejedlým. Ponadto K. Oliva regularnie informuje czytelników prasy czeskiej o przebiegu poszczególnych roczników Olimpiady.

Z działalności popularyzatorskiej Jubilatą należy podkreślić także fakt założenia Ogólnoczeskiego Klubu Sympatyków Języka Czeskiego (wspólnie z Petrem Nejedlým), który w ramach wypraw skautów czeskich „przemycia” zadania językowe w formie złożonych gier językowych. Ta forma popularyzacji wiedzy o czeszczyźnie jest bardzo atrakcyjna dla młodzieży, toteż cieszy się wielkim zainteresowaniem.

Agnieszka Zięba, Wałbrzych

Pięćdziesięciolecie slawistyki krakowskiej jako samodzielnego kierunku studiów.

Bohemistyka językoznawcza

W roku akademickim 2000/2001 obchodzono pięćdziesiąt rocznicę utworzenia na Uniwersytecie Jagiellońskim Katedry Filologii Słowiańskiej. Przez pierwsze lata prowadziła ona dydaktykę w zakresie filologii: czeskiej, bułgarskiej